

156.B2

Plura

KDB:51

N V E - V

5666*21.11.68

Arkiv nr.

Til:

Sett:

Eksp:

REGULERINGSBESTEMMELSER

FOR

Bjerka M.V.

YTTERLIGERE STATSREGULERING AV BJERKA—PLURA M.V.

(FASTSATT VED KONGELIG RESOLUSJON AV 23. AUGUST 1968.)

Ved kongelig resolusjon av 23. august 1968 er bestemt:

- «1. I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 fastsettes reguleringsbestemmelser for ytterligere statsregulering av Bjerka—Plura m. v. i samsvar med Industridepartementets tilråding av 23. august 1968.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringen i samsvar med det i ovennevnte tilråding inntatte utkast som gjeldende inntil videre.
3. I medhold av lov om vassdragene av 15. mars 1940 gis Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen tillatelse til utbygging av Bjerka i samsvar med ovennevnte tilråding og på de vilkår som er tatt inn i tilrådingen.»

Reguleringsbestemmelser

for ytterligere statsregulering av Bjerka—Plura m. v.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon av 23. august 1968.)

1.

Reguleringsbestemmelsene gjelder i ubegrenset tid, men kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år regnet fra 21. desember 1962.

2.

For den økning av vasskraften som innvinnes ved reguleringen og overføringen erlegges følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 1,50 pr. nat.-hk.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 3 pr. nat.-hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økningen av vasskraften beregnes på grunnlag av den økning av lavvassføringen, som reguleringen og overføringen antas å ville medføre utover den vassføring, som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året. Ved beregningen av denne økning forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen og overføringen innvunne økning av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringen og overføringen invunne vasskraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantsikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vassforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 15 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

4.

Bjerka Kraftverk skal være ansvarlig for at dets kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

5.

Bjerka Kraftverk er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet be-

stemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges kraftverket etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelige forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan kraftverket etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

6.

Bjerka Kraftverk er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Kraftverket er ikke uten vedkommende departementets samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos det. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i tredje ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom kraftverket og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsregler i nevnte paragraf.

7.

Bjerka Kraftverk er forpliktet til ved arbeidets påbegynnelse å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anlegget eller, hvis departementet måtte anse det mere hensiktsmessig og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring eller utbedring av permanent forsamlingslokale, f. eks. samfunns-hus.

Bjerka Kraftverk skal stille inntil kr. 20 000

til rådighet til allmenndannende virksomhet blant arbeiderne og til geistlig betjening etter vedkommende departements nærmere bestemmelse.

8.

Bjerka Kraftverk er forpliktet til å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på Bjerka Kraftverks bekostning. Veger, bruer og kaier som anleggets eier bygger, skal stilles til fri benyttelse for allmennheten for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

Kraftverket plikter videre å legge om stier, ferdselsveger o.l. der disse demmes ned.

9.

I den utstrekning vedkommende departement finner det nødvendig og gjennomførbart, plikter Bjerka Kraftverk å bekoste:

- a) Utsetting av yngel eller settefisk av de arter, det antall, den størrelse og på den måte departementet bestemmer.
- b) Utvidelser av det stamfiskanlegg m. v. som er fastsatt i pkt. 10 d) i reguleringsbestemmelser for statsregulering av Bjerka —Pluravassdragene m. v. (kongelig resolusjon av 21. desember 1962) som måtte bli nødvendig som følge av pålegg gitt i forbindelse med pkt. a) ovenfor.
- c) Fiskeribiologiske undersøkelser i de områder som berøres ved gjennomføringen av den omsøkte regulering og overføring.
- d) Forsterket jakt- og fiskeoppsyn i anleggsperioden.

I stedet for pålegget under pkt. b kan vedkommende departement fastsette plikt til å delta i finansieringen av et større fellesanlegg for distriktet.

10.

De neddemte områder ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye eller har over 8 cm stammediameter målt i 25 cm's høyde. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye. Høyden regnes vinkelrett mot bakken. Ryddingen skal være fullført senest to år etter første neddemming av vedkommende areal.

11.

Anleggets eier plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplys-

ninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende regulerings- og overføringsanlegget, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

12.

Vassslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

13.

Endringer i driftsvassføringen i Bjerka Kraftverk skal foretas med jevn overgang og ekstremt store endringer, såvel som fare for flomavløp til Bjerkaelva, varsles i så god tid i forvegen som mulig ved oppslag på høvelige steder.

De partier av isen på Store Målvatn som mister sin bæreevne på grunn av reguleringen eller overføringen, skal markeres slik:

Så snart isen er farbar om høsten innsirkles det svekkede parti med et tau festet til påler som settes fast i isen med passe mellomrom. Tauet skal til enhver tid ha en fri høyde over is- eller snøoverflate på mellom 0,5 og 1,0 m.

14.

Bjerka Kraftverk skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentliges interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Reguleringsgrensene betegnes ved faste og tydelige vasstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som opptas i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

15.

Bjerka Kraftverk er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 2).

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggets eier eller andre.

Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften.

Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

16.

Ved reguleringsanlegget skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at Bjerka Kraftverk har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anlegget eller dets benyttelse. Bjerka Kraftverk må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anlegget som skjer i krigsøyemed.

17.

Det påhviler regulerings- og overføringsanleggets eier i den utstrekning hvori dette skal skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående

ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Anleggets eier skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er frettet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Anleggets eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anlegget i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plassering av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Anleggets eier plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for gjennomføring av pålegg som blir gitt i samband med bestemmelser i denne post. Anleggets eier plikter å foreta en forvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelse av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende arbeidsledere fornøden meddelelse.

18.

Til skjønn i anledning av reguleringen og overføringen skal skjønnsmenn oppnevnes av Kongen.

19.

Bjerka kraftverk underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de fastsatte bestemmelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av Bjerka kraftverk etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

20.

Reguleringsbestemmelsene skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdragene for hvilke reguleringen og overføringen kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement

for statsregulering av Bjerka—Plura m. v.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon av 23. august 1968.)

1.

a. Reguleringsgrensene er:

	Nat.vst.	Reg.grense		Reg.høyde m	Maks. flom- stigning m
		Øvre	Nedre		
• Akersvatn	482,0	523,0	480,0	43,0	1,0
• Tverrvatn	499,7	500,6	497,6	3,0	1,0
• Gressvatn	587,1	598,0	582,0	16,0	1,0
• Kjensvatn	525,3	527,0	520,0	7,0	1,0
• Kalvatn	524,5	564,0	521,0	43,0	
Jordbekkvatn	644,0		639,0	5,0	
Kobbervatn	566,0	575,0	566,0	9,0	
• Store Målsvatn	421,0	430,0	397,0	33,0	

Reguleringsgrensene for Store Målsvatn, som refererer seg til F. M. 6 i NVE's nivallement L. nr. 495, skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

endv. 1970
Ved Elivollene demmes Messingåga 8,0 m, jfr. pkt. b.

hg
Ved inntaket til overføringstunnelen demmes Leirelva 6,0 m, jfr. pkt. c.

b. Overføring av følgende elver og bekker til Kalvatn og derfra videre til Akersvatn: Randalselva, Stokka, Nasafjellbekken, Sølvbekken, Gubbeltåga, Andfjellelv, Daumannselv, Virvasselv, Bæveråga, Blerekelv har i alt et felt på ca. 519 km² som overføres til Akersvatn.

end. 1970
~~Jordbekkvatn, Kerringvatn, Elivollene, Kobbervatn, Rismålsbekken og Rismåls-
elv~~ har i alt et felt på ca. 87 km² som overføres til Akersvatn. Under flom eller under reparasjonsarbeider kan det bli fulle vassføringer i de naturlige løp som nå.

c. Overføring av følgende elver og bekker til Kjensvatn og derfra videre til Akersvatn:

Fagerlibekken, Mørkbekken og Leirelven har i alt et felt på 53 km² som overføres til Akersvatn. Under flom eller under reparasjonsarbeider kan det bli fulle vassføringer i de naturlige løp som nå.

d. Overføring av Kalvatns og Tverrvatns partielle tilløp til Akersvatn:

Pumpe?
Kalvatn (ca. 316 km²) og Tverrvatns (81 km²) felter overføres til Akersvatn sammen med to mindre bekker (6 km²) med avløp til Plura og de under pkt. b oppførte felter.

e. Overføring av Gressvatns og Kjensvatns partielle tilløp til Akersvatn:

Gressvatns og Kjensvatns samlede partielle felt på ca. 190 km² overføres sammen med de under pkt. c oppførte felter til Akersvatn.

f. Småvatns felt på ca. 34 km² tas inn på kraftverkets tilløpstunnel. Høydene for Jordbekkvatn og Kobbervatn er usikre. De øvrige høyder refererer seg til vassdragsnivallementene nr. 231, 232, 233, 419, 420, 421, 495 og 497. Oppdemings- og senkingsgrensene skal angis ved faste og tydelige merker ved de enkelte magasiner.

Vasstanden må ikke overstige øvre reguleringsgrense uten at alle flomluker er helt åpne, jfr. dog pkt. 3.

g. Bekk bed avløp til Øvre Bleikingene fra øst med nedbørfelt 2,4 km² overføres til Store Akersvatn.

h. Avløpet fra Finnbakkebekken fra kote 445 — nedbørfelt 8,6 km² — føres uregulert gjennom, eller forbi, Bjerka kraftverk. Kotehøyden refererer seg til tegning SBP-17150.

2.

Det avgis det til den alminnelige fløtning i vassdraget nødvendige vatn dersom ikke framføringen av tømmeret ordnes på annen måte overensstemmende med overenskomst eller skjønn. Dog kan alt vann fra Store Målsvatn disponeres til reguleringsformål.

3.

Det skal ved manøvreringen has for øye at flommene i vassdragene nedenfor magasinene så vidt mulig ikke økes.

Pumpe til Akersvatn

*hg
4. endret
1970*

I sommerhalvåret må Akersvatn ikke tappes under kote 495,00.

I fyllingsperioden etter vintre når Akersvatn har vært tappet under nevnte kote, skal Rana kraftverks driftsvassføring så vidt mulig ikke overstige $35 \text{ m}^3/\text{sek.}$ før vassstanden i Akersvatn igjen har nådd denne høyde.

For å sikre en rask oppfylling i slike tilfelle skal samtlige overføringstunnelers kapasitet nyttes fullt ut.

For øvrig kan vasslippingen foregå etter Rana kraftverks behov. Endringer i driftsvassføringen i Bjerka kraftverk skal foretas med jevn overgang, og ekstremt store endringer, såvel som fare for flomavløp til Bjerkaelva, varsles i så god tid i forveien som mulig ved oppslag på høvelige steder. De

tidligere flomvassføringer fra det samlede naturlige nedbørsfelt til Leirelva må ikke økes. For øvrig kan vasslippingen foregå etter Bjerka kraftverks behov.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som tilsettes av Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen.

5.

Det skal påses at flomløpene ikke hindres av is eller lignende, og at dammer og luker til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vasstander, og eventuelt observeres og noteres nedbørmengder, temperatur m. v.

Betingelser

for tillatelse etter vassdragslovens §§ 62, 104 og 105 til utbygging av Bjerka.

*Bane i
Bjerka og Leirelva*

(Fastsatt ved kgl. resolusjon av 23. august 1968.)

1.

Bjerka kraftverk plikter etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement å utføre og vedlikeholde grunndammer (terskler) i de elvestrekninger som berøres av utbyggingen, særlig av hensyn til fisket, utseendet og ferdsel samt foreta opprensning i elvefarete og mindre strandjusteringer.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og gjennomføres så snart som mulig deretter. Utførelsen undergis offentlig tilsyn. De med planlegging og tilsyn forbundne utgifter utredes av Bjerka kraftverk.

2.

Bjerka kraftverk plikter, for så vidt angår Bjerka elv, å treffe tiltak til framføring av tømmer til erstatning for tapte fløtingsmuligheter. Bjerka kraftverk plikter dessuten å avhjelpe mulige skader og ulemper for ferdselen på og langs vassdragene. Eventuell tvist avgjøres ved skjønn som kan kombineres med skjønnet i henhold til reguleringslovens § 16.

3.

I den utstrekning vedkommende departement finner det nødvendig og gjennomførbart, plikter Bjerka kraftverk å bekoste:

- a) Utsetting av yngel eller settefisk av de arter, det antall, størrelse og på den måte departementet bestemmer.
- b) Utvidelser av det stamfiskeanlegg m. v. som er fastsatt i pkt. 10 d) i reguleringsbestemmelser for statsregulering av Bjerka/Pluravassdragene m. v. (kongelig resolusjon 21. desember 1962) som måtte bli nødvendige som følge av pålegg gitt i forbindelse med pkt. a) ovenfor.
- c) Fiskeribiologiske undersøkelser i de områder som berøres ved gjennomføringen av den omsøkte regulering og overføring.
- d) Forsterket jakt- og fiskeoppsyn i anleggsperioden.

I stedet for pålegget under pkt. b) kan vedkommende departement fastsette plikt til å delta i finansieringen av et større fellesanlegg for distriktet.